NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid vetat? Horatius.

NOMMER 60. 'S BOSCH. DINGSDAG 19 MEI 1835.

Kerkelijke Staat.

ROME.

Dangs voor paschen heeft Z. Em. de Kardinaal *Odescalchi* in de kerk van St. *Jan* van Lateranen zes Joden en Mahomedanen gedoopt, allen hadden peter en meter; de maarschalk *Marmont* en de gravin *Esterhazy* waren peter en meter over een jongen en een meisje. De Kardinaal *Odescalchi* vormde de drie oudsten, welke tot de heilige tafel, na eene voorafgaande leerrijke toespraak, werden toegelaten.

Den 23 April heeft Z. Em. de Kardinaal *Lambruschini* als bibliothekaris van de heilige kerk, bezit van de bibliotheek van het Vatikaan genomen. Z. Em. werd in de bibliotheek door den heer *Mezzofanti*, eerste bewaarder en de zeven schrijvers in onderscheidene talen, ontvangen, en hield eene korte doch sierlijke aanspraak. Z. Em. onderzocht de bibliotheek en hetgeen daarin het meest merkwaardigst gevonden wordt; onder andere kostbare manuscripten, zeldzame en oude voorwerpen, welke de H. Vader onlangs aan de bibliotheek heeft ten geschenke gegeven, dit gesticht verrijkt in den Kardinaal *Lambruschini* een ijverig beschermheer, welke reeds overvloedige bijdragen, waaronder het groote werk over de beschrijving van Egypte, gedaan heeft.

Duitschland.

FRANKFORT, den 15 Mei.

Uit Freiburg, in Zwitserland, wordt gemeld, dat het kolossale gesticht van opvoeding en onderwijs der Jesuiten aldaar, eerlang volledig zal zijn daargesteld door de voltooijing van het akademie-gebouw.

— Uit Weenen wordt van den 5 Mei het volgende geschreven.

»Volgens brieven uit Gallicien is de volkrijke stad Brody geheel een prooi der vlammen geworden; over de 500 huizen zouden in de asch zijn gelegd. De handelstand in Gallicien, in de aangrenzende poolsche provincien alsmede in Moldavien zal daardoor aanzienlijke verliezen hebben geleden, daar Brody de stapelplaats, rijde die omstreek is en het middelpunt voor de verzendingen naar Polen, Rusland en de torstendammen.

Engeland.

LONDEN, den 11 Mei.

De zittingen der beide parlementshuizen zijn dingsdag weder aangevangen. In het hoogerhuis is niets van eenig bijzonder belang verrigt, en in het lagerhuis heeft de heer *Buxton* voorgesteld, den Koning bij adres te verzoeken, dat onderhandelingen met onderscheiden vreemde Mogendheden mogten worden aangeknoopt, ten einde, door het sluiten van een traktaat, de geheele uitroeijing van den slavenhandel te bewerken, die, zoo hij, door sommigen, nog in zulk eene uitgestrektheid werd gedreven, dat binnen den korten tijd van anderhalf jaren niet minder dan honderd en vijftig duizend slaven in verschillende vreemde kolonien waren ingevoerd, en niet minder dan twee honderd vier en zestig schepen daartoe gebezigd. Het inleveren van het adres is verworpen, doch de hoofdzaak zou in eene volgende bijeenkomst, naar aanleiding van een voorstel van den heer *Hume*, nader behandeld worden.

Op de vraag of lord *Amherst* zich al dan niet naar Neder-Canada zou begeven, is door sir *G. Grey* geantwoord, dat zijn lordschap voor die benoeming bedankt had, maar dat eene kommissie gemagtigd zou worden om de klagten der inwoners van die Kolonie te onderzoeken.

— Lord *Morpeth* en sir *Henry Parnell*, beiden als nieuw benoemde leden van het kabinet aan eene herkiezing voor het parlement onderworpen, zijn, eerstgenoemde voor West-Yorkshire en laatstgenoemde voor Dundee herkozen.

— Te Plymouth en te Dublin hebben eenige ongeregeldheden plaats gehad. In de eerste dier steden is het oproer ontstaan door de teleurstelling der aanhangers van lord *John Russell*. De hotels die de kiezers, welke voor den heer *Parker*, zijn medelinger, stemden bewoonden, hebben het meest geleden; te Dublin zijn de onlusten uitgebroken ten gevolge van den haat van het grauw tegen de agenten van politie, hetwelk onverschillig op de eigendommen van onderscheidene partikulieren heeft losgebrand; de rust was echter hersteld geworden.

In een der dagbladen leest men het volgende:

»Het engelsche fregat *Lutine*, hetwelk thans nabij Terschelling weder is ontdekt, en waaruit de schat, die het medevoerde, door middel eener duikersklok naar boven zal worden gehaald, werd ten tijde van de groote handelscrisis in het jaar 1799 met de aanzienlijke som van vijf millioen mark-banco uit Engeland naar Hamburg gezonden, doch ging op de hollandsche kust met man en muis te gronde, waarbij onder anderen ook verscheiden Hamburgers, die zich als belanghebbenden bij de lading aan boord bevonden, het leven verloren. Uit Engeland zonden later pogingen in het werk worden gesteld om de lading uit het schip te bergen; daar echter de hollandsche regering, volgens strandrecht, aanspraak op dezelve maakte, zoo werd het voornemen opgegeven. Het schijnt dat het hollandsche gouvernement ditmaal van deszelfs aanspraak heeft afgezien, of dezelve merkelijk heeft verminderd, vermits het zich anderszins niet laat verklaren, waarom de Engelschen thans, nu de zee het wrak nog nader tegen het strand heeft opgewerkt, en de lading met des te meer regt aan de strandvonderij ten deel valt, de vroeger opgegevene pogingen tot berging van den schat zullen hervatten.«

— Volgens berigten uit Noord-Amerika had den 11 April te Washington de teregtstelling plaats van *Richard Lawrence*, die, gelijk men zich zal herinneren, op den president *Jackson* geschoten had. Zoowel uit vroegere gebeurtenissen als uit zijne houding bij de debatten zelven, bleek duidelijk dat de beschuldigde aan eene krenking der hersenen leed, en na tien minuten beraadslaagd te hebben, bragt dan ook de jurij een op deze gronden gemotiveerd verdict van niet schuldig uit. Onder meer andere uitsporige gezegden verklaarde *Lawrence* onder de debatten, en was daarvan niet terug te brengen, dat hij Koning van Engeland was.

Frankrijk.

PARIJS, den 15 Mei.

Dingsdag ten drie uren heeft het hof der pairs andermaal zitting genomen. De procureur-generaal verzocht dat zekere *Viraud*, die voortvlugtig was, doch zich des morgens had aangemeld om aan de debatten deel te nemen, ter audientie zoude worden toegelaten, en in dien zin werd beschikt. Toen vervolgens de griffier met het lezen der akte van beschuldiging zoude voortgaan, is een der achttien dwingelingen, die waren binnengeleid, opgestaan, om te verklaren dat ook hij de zaal wenschte te verlaten, zoo lang men zijnen gekozen verdediger verwijderd hield. Te vergeefs trachtte de president en de gewapende magt dezen man tot zwijgen te brengen, zoodat men eindelijk genoodzaakt was hem werkelijk naar de gevangenis terug te voeren. De griffier heeft daarop dat lezen der akte van beschuldiging hervat, en ten vijf uren in deze zitting opgeheven, zonder dat er verder iets belangrijks is voorgevallen.

— In de beraadslaging over de supplementaire kredieten in de kamer der afgevaardigden heeft de heer *Maugiun* giteren den minister van buitenlandsche zaken eenige inlichtingen gevraagd, betreft de onderhandelingen met het belgisch gouvernement, over de vergoeding der kosten, door het beleg der citadel van Antwerpen veroorzaakt. De heer *Maugiun* was van oordeel, dat het fransch bestuur zijnen natuuren bondgenoot eenen al te gewigtigen dienst had bewezen, om niet op eene billijke verrekening te kunnen aandringen, en dat het thans meer dan tijd was, dat deze onderhandelingen met nadruk werden voortgezet, hetzij dan dat het belgisch gouvernement de gedachte kosten uit eigen middelen voldeed, hetzij daartoe de hulp inriep der mogendheden, die het traktaat van 15 November mede hadden onderteekend. De hertog *de Broglie* heeft op deze bedenkingen niets anders ten antwoord gegeven, dan dat deze zaak geheel ondergeschikt was aan de definitive regeling der belgische kwestie; dat men het belgisch bestuur immers niet door de wapenen tot voldoening konde noodzaken, en hetzelve, zoo lang de onderhandelingen over de hoofdzaak zijn geschorst, eenvoudig door overtuiging tot zijnen pligt konde brengen, maar eene tegemoetkoming bij voorbeeld afdwingen, om de regten van Frankrijk te doen gelden, wanneer men andermaal hulp en ondersteuning noodig zoude hebben. De kamer heeft na deze inlichtingen het geheel der verlangde

supplementaire credieten met eene meerderheid van 201 tegen 30 stemmen verleend. Voorts is in de zitting van gisteren de discussie over het budget van het ministerie van koophandel, voor het volgend jaar geopend.

— De kamer van afgevaardigden heeft gisteren het budget van het ministerie van koophandel, nagenoeg onveranderd, aangenomen. Vervolgens tot de discussie voor de uitgaven van het departement van buitenlandsche zaken overgaande, trad de heer *Mauguin* op, om den hertog *de Broglie* eenige inlichtingen omtrent de buitenlandsche staatkunde van het gouvernement te vragen. Hij begon met het gedrag van het ministerie ten aanzien van Spanje en Zwitzerland vrij hevig te gispen, en verlangde voorts te weten in welke betrekkingen men zich ten aanzien van het hof van Rome bevond, tot hoe verre de onderhandelingen met België over een traktaat van koophandel waren gevorderd, en of er eindelijk eenig vooruitzigt was de pretentien, die men op Pruissen, Holland en Portugal had, weldra voldaan te zien. De minister van buitenlandsche zaken heeft vooral getracht de staatkunde van het gouvernement ten aanzien van Spanje te verdedigen, verklarende dat hij eenige der voorgestelde vragen in dit oogenblik niet wel kon beantwoorden, en dat hij thans voor het eerst van de bedoelde vorderingen op Pruissen en Holland hoorde spreken, immers daarvan bij zijn departement geen spoor had gevonden.

— De heer *de Talleyrand* is gisteren alhier aangekomen, doch zal na een verblijf van drie of vier dagen naar een zijner landgoederen vertrekken.

— Lord *Elliot* en de kolonel *Gariwood*, zijn van Bayonne teruggekeerd.

— Ter beurze liep het gerucht dat een buitengewoon koerier heden morgen de tijding overbragt, dat de heer *Martinez de la Rosa* zijn ontslag had gevraagd, en als eerste minister door den heer *de Toreno* werd opgevolgd.

— Uit eenen particulieren brief uit Bayonne van den 6 dezer, waarvan wij heden inzage bekomen hebben, blijkt dat lord *Elliot*, die daags te voren aldaar was aangekomen, verklaard heeft uit den mond van *Valdez* zelven vernomen te hebben, dat deze veldheer niets met het leger der Koningin wist uit te voeren, dat hij voorerst aan het welslagen zijner pogingen wanhoopte, maar dat terens geen zijner ouderhebbende manschappen en ook hij zelf niet gedogen zoude, dat immer een enkel Franschman tot interventie de grenzen overschrijden zoude.

— Van de grenzen schrijft men dat *Zumala Carreguy* den 2 dezer het fort Irursun met 4000 man heeft aangetast, doch op het berigt, dat de generaal *Valdés* met eene veel grootere magt in aantogt was, in de bergen is teruggetrokken.

— Uittreksel uit den brief van den brigadier *Saraza* aan den generaal *Erazo* waaruit de nederlaag van den generaal *Iriarte* in Biscaye op den 1 dezer thans volkomen bevestigd wordt.

Mijn waarde vriend!

Ik zende u het bulletin, hetwelk ik aan den minister van oorlog over de glorierijke overwinning van dien dag heb overgemaakt, waarbij de vijand 400 man, zonder de 63 drenkelingen, de geblesseerden en die nog op het slagveld liggen mede te tellen, verloren heeft. *Bascaran* met eenige officieren en 200 soldaten is in het klooster der religieusen opgesloten; ik heb hun in naam des Konings het pardon aangeboden en zij hebben mij een half uur tijds verzocht om mij schriftelijk te antwoorden; ik hoop dat zij zich zullen overgeven.

Ons verlies is wel gevoelig geweest, want de kolonel *Ponso*, de kapitein adjudant van den staf *Arrube* en de kapitein *Paligno* zijn gesneuveld, alsmede 10 soldaten die dood of zwaar geblesseerd zijn. Deze zaak is een der schitterendste die sedert de oorlog in de provincien bestaat, plaats heeft. De gevangenen bevestigen, dat hun generaal gesneuveld is; ik weet zulks echter niet, doch zijn wit paard is dood gevonden bij de brug waar de slag het hevigste en de toegang langen tijd gestremd is geweest.

Vaarwel ik heb haast.

J. M. Saraza.

In het bulletin waarover hierboven gesproken wordt. Hetwelk uit het hoofdkwartier van Guernica den 1 Mei jl. is toegezonden, komt voor dat de carlisten een stuk kanon hebben veroverd en een ander, hetwelk door den vijand in het water geworpen was, hebben medegevoerd; onder de gevangenen hadden zij twee kolonels, een luitenant-kolonel en vele officieren.

— Gisteren was er raad van ministers bij den heer *de Broglie*; de kwestie der interventie in Spanje is nogmaals, zegt men, ter bane gebragt, en een koerier is naar den heer [illegible] gezonden met juist omschreven instructien om te dezer zake de zienswijze van het kabinet van St. James te polsen.

Wat de zaken van Spanje betreft, is het blijkbaar dat zij zich op eene verregaande wijze meer en meer verwikkelen; de achtervolgens door *Valdez* in zijne gevechten tegen *Zumala Carreguy* geleden neêrlagen zijn thans voldingend bevestigd; een engelsch dagblad zegt zelfs (doch dit vereischt bevestiging) dat die tegenspoeden zijne hersenen gekrenkt hebben, en hij reeds ontwijfelbare blijken van krankzinnigheid gegeven heeft. De generaal *Cordova* zonde naaar Madrid zijn gegaan om aldaar die bedroevende tijding over te brengen.

De berigten uit Portugal, loopende tot den 29 April, schijnen ook te moeten doen vreezen dat aldaar de burgerkrijg op het punt staat van op nieuw uit te breken; de parijders van don *Miguel* hebben zich tot vrij grooten getale in de provincie Tras-los-Montes vereenigd. Het gerucht loopt dat don *Miguel* Italië heeft verlaten en weldra in Portugal zal wanlanden, vermoedelijk in de Algarven.

— Eenige nieuwsbladen, met name de *Courrier Français*, hebben gezegd dat het spaansche gouvernement zich tot het portugesche had gewend, met aanzoek om een legerkorps naar de geinsurgeerde spaansche provincien te zenden, en dat dien overeenkomstig een korps portugesche troepen, bestaande in twee brigades infanterie en zes eskadrons kavallerie, gereed was de grenzen te overschrijden. Wij hebben de bevestiging van dit berigt nergens kunnen inwinnen, maar hetgeen wij stellig weten, is, dat de aangelegenheden van Spanje het voorwerp zijn van de ernstige aandacht der Mogendheden, die het viervoudig traktaat hebben onderteekend. Wij voegen hierbij, dat op dit oogenblik te dezen opzigte te Londen eene groote diplomatische beweging plaats heeft, waarvan onze ambassadeur, de heer *Sebastiani*, het middenpunt is. (*Journal des Débats.*)

België.

BRUSSEL, den 17 Mei.

Bij eene koninklijke ordonnantie is de zitting gesloten geworden op een oogenblik dat niemand er aan dacht. De discussie over de wet op de gemeente-besturen; de kwestie der katoen-industrie, waarmede de centrale sectie reeds ver gevorderd was; de jury en onderzoek, zoo noodzakelijk voor de organisatie der vrije universiteiten; het voorstel van den heer *Dumortier*, over de perceptie der 10 opcenten; alles vindt zich op eens spaak gezet en gelijkelijk geschorst. Wij willen niet zeggen, dat al deze aangelegenheden vóór de nieuwe verkiezingen zouden kunnen zijn afgehandeld geworden; wij weten wel dat binnen veertien dagen de zitting van zelve zou geëindigd zijn, maande verkiezingen zouden tot op dat oogenblik zijn voortgezet geworden [illegible] zoo er mij weten, voor dit onverwacht besluit. Zou het waar zijn, zoals men zegt, dat het ministerie bedreigd [illegible] aanstaanden maandag, bij de tweede stemming over de [illegible] eerst besluit te zien volharden? Maar wie kan hetzelve verzekeren, dat de aanstaande kamer gunstiger voor deszelfs verderingen gezind zal zijn? Deze onverwachte scheiding zal de kiezers waarschijnlijk niet gunstig voor hetzelve stemmen. Zou het wezen, zoals men ook al zegt, om de eigenliefde van de heeren *Ernst* en *d'Huart* niet te kwetsen, die bij brief uitgenoodigd zijn om zich bij de zitting te laten vinden; maar wanneer men zijne pligten bij eene eenvoudige waarschuwing kan verwaarloozen, zien wij niet, wat eene missieve van een president meer zou uitwerken.

»Het ministerie, zegt men, heeft van zijn regt gebruik gemaakt; ongetwijfeld, maar in alle geval behoort de uitoefening van dit regt op reden te zijn gegrond. Een dergelijk besluit behoorde alleen in de gewigtigste gevallen te worden genomen, en niemand kent de reden die den minister van binnenlandsche zaken tot dien stap hebben kunnen bewegen.« (*Emancipation.*)

— De spaansche zaakgelastigde te Brussel heeft het berigt van den *Courrier* wegens het aanwerven van een belgisch legioen voor de dienst van Spanje, officiel tegengesproken.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, den 18 Mei.

Zekere juffrouw, hier ter stede, A. C. J. van Erpeck genaamd, welke, bijna twee jaren, aan eene ongenees[illegible] der beide beenen, laboreerde, had te vergeefs alle [illegible] hulp ingeroepen, [illegible] op zulker vertrouwen stelde en hield, [illegible] dat gevolg, dat zij [illegible] dier dertelve, eensklaps, het gebruik harer ledematen wedergaven, en zij, reeds gisteren, den H. Diensten in de groote of St. Jans-kerk, heeft kunnen bijwonen, en den Hemel, voor hare wonderbare genezing, dank te zeggen. Wij hopen te zullen worden in staat gesteld om, in een volgend Nommer, de verdere bijzonderheden dezer gebeurtenis, [illegible]

— De *Staats-Courant* behelst een besluit van Z. M. van den 4 dezer, waarbij de heer Mr. *P. van Hamelsveld*, advokaat te 's Gravenhage, op diens requeste, vergund wordt om met de uitgave voort te gaan van het werk, ten titel voerende: *Nederlandsche Pandekten of Verzameling van wetten in het koningrijk der Nederlanden bestaande*, en daarin over te nemen die wetten en verordeningen van het openbaar gezag, welke tot de te behandelen onderwerpen betrekkelijk zijn, op den voet zoo als hetzelve door des requestrants vader oorspronkelijk ontworpen en bij besluit van den 9 Januarij 1827 denzelven is toegestaan.

— Z. K. H. de hertog van Cambridge bevindt zich nog te 's Gravenhage en heeft gedurende de beide dagen van zijn verblijf ten hove gedineerd.

— Men verneemt dat dezer dagen het departement van oorlog is gemagtigd, om de kapitein-kwartiermeesters bij de afdeelingen schutterij, uitgezonderd die werkzaam zijn bij den raad van administratie der mobiele stedelijke schutterij, onbepaald verlof te verleenen, met bepaling echter omtrent dezulken, welke in de termen mogten vallen daarbij bedoeld, zullende deze in het genot kunnen blijven van het halve traktement, aan hunne rangen verbonden, doch in dat geval de werkzaamheden, welke zij tot nog toe hebben verrigt, bij voortduring moeten waarnemen.

— Men verneemt dat het voornemen bestaat, om de kadets der militaire akademie, voor het wapen der genie, die hunne studien te Medemblik volbrengen, in het laatste gedeelte der maand Julij gezamenlijk met het korps mineurs en sappeurs, een kamp te doen betrekken bij Loon-op-Zand, in Zuid-Holland.

— Te Amsterdam is door den ingenieur *W. C. Brade*, uitgegeven een prospectus van een ijzeren spoorweg van Amsterdam op Haarlem, Leyden, 's Hage, Delft en Rotterdam. In dit prospectus wordt de aanleg van dusdanigen weg beschouwd uit het oogpunt 1o. van deszelfs noodzakelijkheid, 2o. nuttigheid en 3o. voordeelen voor de deelnemers. Omtrent het eerste punt wordt aangemerkt, dat de ontworpene weg, in de gegevene omstandigheden, het eenige middel is, om tot de voor den duitschen handel van Nederland zoo noodzakelijke onderneming van den Keulschen spoorweg te geraken; daar dezeontdekking als proef moet dienen, ten einde de nederlandsche natie, voor welke deze wegen vreemd zijn, daarmede bekend te maken. Ten aanzien van de nuttigheid wordt aangevoerd, dat dezelve bestaat in het oplevereu van een transport-middel, hetwelk boven de bestaande het voordeel heeft 1o. van spoed, 2o. van minkostbaarheid, 3o. van geregeld in alle saisoenen van het jaar te kunnen dienen, 4o. van vele lokale verbeteringen en voordeelen te zullen aanbrengen. — Men berekent, dat de afstand tusschen Amsterdam en Haarlem (van poort tot poort, terwijl de reizigers met eenen Omnibus van den Dam zullen afgehaald en op den spoorweg gebragt worden) zal worden afgelegd in 25 minuten; van Amsterdam tot Leyden in 1½ uur; tot 's Hage in 2, tot Rotterdam, in 2½ uren. — De vrachtprijzen voor reizigers worden voorloopig berekend, tusschen Amsterdam en Rotterdam op *f* 3-25, *f* 2-25 en *f* 1-25, en van Amsterdam op Haarlem 75, 50 en 25 cents; de overige naar rato; — de vrachtprijs der goederen tusschen de vier steden *f* 1-75 *f* 1-50 *f* 1-25 en *f* 1 per ton.

De onkosten voor het aanleggen van den geheelen spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam worden begroot op *f* 4,300,000. Voor den weg van Amsterdam naar Haarlem, waarmede een begin zou kunnen gemaakt worden, zoude slechts voor *f* 566,565 is ingeschreven, zou gevorderd worden een millioen. De onderneming zou geschieden door eene naamlooze maatschappij, den titel voerende van *Hollandsche Spoorweg Maatschappij*. De deelneming zou geschieden door middel van inschrijving voor aandeelen, die ieder *f* 1000 groot zijn. Volgens de berekeningen van den uitgever van het prospectus, zou de spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam kunnen opbrengen een gemiddelden interest van 18 pCt., namelijk wanneer de vrag prijzen der reizigers gelijk gesteld worden met de tegenwoordige prijzen der diligences en schuiten, en de vrachtprijzen der goederen op ⅓ van die der pakschuiten; bij deze berekening wordt aangenomen, dat thans door de diligences, schuiten en snorwagens vervoerd worden 150,000 personen, en dat dit aantal zal vermeerderd worden tot 220,000, en dat de thans vervoerd wordende goederen 140,000 tonnen beloopen.

— In den nacht van woensdag en donderdag is de runmolen, genaamd *de Zuid*, staande aan de plantaadjen te Schiedam, in den brand geraakt en geheel uitgebrand. De oorzaak van dit ongeluk is onbekend.

Mgr. *Rosati*, bisschop van Saint Louis is bijna altijd bezig met de onderscheidene gedeelten van zijn uitgestrekt bisdom te bezoeken; in den afgeloopen winter heeft hij een bezoek aan vele congregatien en gestichten gedaan; den 7 November kwam hij, vergezeld van een zijner missionnarissen, te Kaskaskias in den staat der Illinezen aan; des anderendaags verleende hij het kleed aan eene jonge religieus in de kapel van het klooster der Visitatie en sprak bij die gelegenheid eene redevoering uit, waarin hij zich geluk wenschte over het goed hetwelk de religieusen voor de opvoeding der kinderen deden; des avonds vertrok hij naar het seminarie van de heilige *Maria*, hetwelk door de Lazaristen bestuurd wordt; den 10 nam hij in het klooster der zusters van Lorette, te Bethléem de geloften eener novice aan; dit gesticht bloeit insgelijks en heeft vier leerlingen: van daar begaven de bisschop en zijn missionnaris de heer *Cellini* zich naar Frederichtown, waar deze laatste pastoor der congregatie is en alwaar hij een klooster van zusters van Lorette gevestigd heeft; eene jonge protestantsche jufvrouw omhelsde den R. K. godsdienst en werd gedoopt door Mgr den bisschop, die mede vele personen Vormde; den 20 begaf de prelaat zich naar de Vieilles Mines, alwaar de missionaris een fransch priester is; deze congregatie is zeer stichtend, hulde aan den ijver van den pastoor; Mgr. de bisschop predikte aldaar in het fransch en deelde het H. Vormsel uit.

Den 29 dierzelfde maand werd hij op het welwillendste te Applecreek bij den patriarch der duitsche planters in die omstreken gevestigd, ontvangen; de Missionnaris van die plaats, een fransman, onderwees in het duitsch en engelsch diegenen, welke verlangden tot de Eucharistie toegelaten te worden. *Mgr. Rosati* was zeer over den ijver dier congregatie getroffen en hoorde met genoegen de liederen der goede duitschers, welke die verafgelegene landen met de gezangen van hun land deden weergalmen, hij reikte de H. Communie en het Vormsel aan vele personen uit. Den 8 December verleende hij de tonsuur en de kleinere ordens aan 4 jonge geestelijken in de kapel van het seminarie; dit gesticht heeft 19 leerlingen en tot overste de eerwaarde heer *Tornatore*, welke gratis onderwijs bekomen en tot hoogleeraars moeten dienen in het kollegie hetwelk daarbij gelegen is; te St. Genoveva, hetwelk met franschen, duitschers en engelschen bevolkt is, had de eerwaarde heer *Dahmen*, pastoor der congregatie, eene eerste Communie laten doen en 52 personen voor het Vormsel voorbereid, hetwelk Mgr. de Bisschop den 10 December heeft toegediend.

BRITSCH HERVORMINGSGENOOTSCHAP.

Het blijkt volgens het jaarlijksch verslag, voorgelezen in het britsch genootschap van hervorming (*Britisch Reformation Society*), hetwelk onlangs zijne vergadering te London gehouden heeft, dat er in het jaar 1796, niet meer dan 24 Catholijke kapellen in Groot-Brittanje waren en dat men er tegenwoordig meer dan 500 telt; dat er alstoen slechts twee Catholijke kapellen in geheel London waren, en dat er tegenwoordig niet minder zijn dan 24 behalve de kapellen der ambassadeurs; dat er in 1796 niet een enkel Catholijk collegie in Engeland bestond, en dat er tegenwoordig twaalf aanwezig zijn; dat er in hetzelfde jaar slechts twee Catholijke scholen waren en dat men er thans meer dan honderd telt.

Het verslag voegt er bij, dat in eenige der meest bevolkte steden van Engeland en Schotland, zoo als Liverpool, Manchester, Glasgow, de Catholijke bevolking zeer aanmerkelijk is, zoodat dezelve een vierde of zelfs een derde van de bevolking dier steden bedraagt.

De leden des genootschaps hebben zich alvorens te scheiden beklaagd, over den uitgestrekten aanwas van het Papismus in hun land, en een beroep gedaan op al de protestanten van het koningrijk, tegen de veroveringen, zoo zij die gelieven te noemen, der Kerk van Rome.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

MAGAZIJN
VOOR
ROOMSCH-KATHOLIJKEN.
TER VERSPREIDING VAN NUTTIGE KUNDIGHEDEN.

Inhoud van No. 20.

De Kerk van het heilig Graf van binnen, *met plaat.* — (De Kapel van het H. Graf van binnen.) *met plaat.* — (Het H. Graf van binnen.) *met plaat.* — Korte Schets van de zeden en de Godtdienst onzer Heidensche Voorouders. — De Aldinen, (Aldus, de vader.) *met portret.* — Paulus Aldus.) *met portret.*)

(Prijs per jaar *f* 5-50 en voor 3 maanden *f* 1-55 franco per post. De Inteekening geschiedt bij alle Boekhandelaars en Postdirecteuren des koningrijks.)

BERIGT.

De Tweede Druk van de HISTORISCHE BESCHIJVING van den Oorsprong en de Uitwerksels der Nieuwe Medaille, geslagen ter eere van de Onbevlekte Ontvangenis der Allerheiligste Maagd en Moeder Gods *MARIA*, algemeen bekend onder den naam van MIRACULEUSE MEDAILLE, benevens een Werkje over het houden der Noveen; zullen in het einde dezer week bij de ondergeteekenden verkrijgbaar zijn.

KOPEREN en ZILVEREN *MEDAILLES* zijn van nu af te bekomen.

's Bosch den 18 Mei 1835.

Gebr. LANGENHUYSEN.

De Boekhandelaar *J. R. VAN ROSSUM*, te *Utrecht*, heeft uitgegeven en aan zijne respective intekenaren verzonden:

KERKELIJKE GESCHIEDENIS, door Dr. *THEOD. KRANENBURG*, uit het hoogduitsch vertaald door *J. G. WENKEBACH*, R. K. Pr.; *kerkelijk goedgekeurd*. Eerste deel, Eerste aflevering. Ruim 300 bladz. Prijs *f* 1-70.

Buiten intekening is dezelve op goed drukmediaan tegen den verhoogden prijs van *f* 2-00 verkrijgbaar, bij den Uitgever, bij Gebr. LANGENHUYSEN, te *'s Bosch*, en de voornaamste R. K. Boekhandelaren in ons Rijk.

De tweede aflevering wordt onverwijld ter perse gelegd en zal nog in den loop van dit jaar gevolgd worden door des schrijvers *Geschiedenis van den Godsdienst* tot aan de stichting eener algemeene Kerk: als *Inleiding tot de kerkelijke geschiedenis*.

BEKENDMAKINGEN.

Door het vertrek van den Med. Doctor *J. C. COMMANDEUR* uit de gemeente *Helmond*, staat aldaar open te vallen het BEDIENEN van den ARMEN, kunnende diegenen, welke hiertoe genegen zijn, zich vervoegen bij het Gemeentebestuur aldaar, ten einde deswegens overeen te komen.

De Burgemeester,
T. TIMMERMANS.

De Notaris *JOH. DE BERGH*, te *'s Hertogenbosch*, heeft provisioneel verkocht:

De LANDHOEVE, van ouds genaamd *DE PATERSBERG*, met HEEREN- of BUITENVERBLIJF, TUIN, BOUW- HOOI- en WEILANDEN, HOUTWAS en verder aanhoren, groot te zamen 15 bunders, 6 roeden, 80 ellen, aan elkander gelegen op de *Postbaan*, een half uur van *'s Hertogenbosch*, met de slagen voor . . . *f* 2375-00.

Zullende de Finale Verkooping plaats hebben op Woensdag den 27 Mei 1835, des avonds ten 6 uren, in het Oud Stads Koffijhuis te *'s Hertogenbosch*.

LIJ *DE HAND TE KOOP* om dadelijk te aanvaarden, eene HUIZINGE met daaraan gebouwde KAMERS, geschikt tot BUITENVERBLIJF en met vele Gemakken ingerigt, STAL, SCHUUR, TUIN en ENGELSCHE PARTIJ, zeer fraai aangelegd en beplant, gelegen buiten *Hintham* op ¾ uur afstands van *'s Hertogenbosch*; te bevragen ten kantore van den Notaris *JOH. DE BERGH* te *'s Hertogenbosch*, brieven franco.

Men vraagt in eene Tabaks- en Kruideniers Affaire een LEERLING van 15 à 17 jaren en een JONGELING, welke reeds in bovengemelde Affaires gestaan heeft, beide van falsoenlijke familie, den R. K. Godsdienst belijdende; hierop reflecterende gelieve men zich met portvrije brieven, onder de letters *I. S.*, te adresseren aan de uitgevers dezes.

BEKENDMAKING.

Die iets te VORDEREN heeft of VERSCHULDIGD is aan den Boedel of Nalatenschap van wijlen den Wel-Edelen Heer *J. B. GOYARTS*, in leven Med. Docter te *'s Bosch*, wordt dringend verzocht daarvan zoo spoedig mogelijk OPGAVE of BETALING te doen, vóór of uiterlijk op den 1 Julij 1835 aan de Heer *F. A. GOYARTS* te *'s Bosch*.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, den 15 Mei.

Tarwe, in een doen, 128 pond bonte Poolsche *f* 190; 131 pond witbonte Poolsche *f* 215; 128 pond Memel *f* 170.

Rogge, prijshoudend, 123 pond Munstersche *f* 137; 122 pond Overijssel *f* 140; 116 pond Pruissche *f* 140.

Gerst, zonder handel.

Haver, als voren, 84 pond Groninger dikke *f* 92.

Boekweit, in een doen, 122, 123 pond Oostvriessche *f* 119, 121.

Koolzaad, dadelijk zonder handel, 9 vats te leveren; in October 70 p. st.

Lijnzaad, prijshoudend, 108, 114 pond Rostokker *f* 345, 350.

Hennipzaad, stil, *f* 190 à 230.

SCHIEDAM, den 15 Mei.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, *f* 17,75 } zonder de belasAmst. Proef het » » » » - 20,50 } sing.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Weenen waren den 8 Mei gesteund: 5 pCt. Metall. 102⅞; 4 pCt. 98; Bankactien 1353.

Te Londen waren den 15: 3 pCt. gec. 92⅞; 3 Week. Schuld 2½ pCt. 57¼; 5 pCt. 102 Portugal 73½.

Te Parijs waren den 14: 5 pCt. kont. 108,40; op tijd 108,55; 3 pCt. kont. 82,10; op tijd 82,20; Nap. renten kont. 99,30; op tijd 99,45; Sp. perp. 5 pCt. 49¼; 3 pCt. 31¼; Cortes 30¼. Te Antwerpen waren den 16: Belg. 101⅞; 5 Metal. 102¾; Nap. renten 92¼; Sp. Guebh. 49; perp. 48⅞, ¾; 3 pCt. 31; Cortes de L. 48¼, ⅜; idem Coupons 31; Uitg. 31½, ¾; Braz. 87½.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

ZATURDAG *den 16 Mei.*

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
NEDERLANDEN. pCt.			
Werkel. Schuld. 2½	57 7/16	57 9/16	57 7/16
Dito dito . . .			
Uitgeleende dito .			
Kansbiljett. dito . .	26 7/16	26 9/16	26 7/16
Amort.-Syndik. 4½	96¼	96⅝	96⅛
Dito, dito . . . 3½	80⅞		
Schatk.-bilj. . . . 4			
Oorlogsgasten . . 5			
Leening 1831 . . 6			
Handel-Maats. . 4½	107¾	107⅞	
FRANKRIJK.			
Inschr. Grooten . 5			
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Perpet. Amst. . . 5	49¼	49⅛	49⅛
Dito 1000 . . . 3	30 5/16	30½	30¾

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
SPANJE. pCt.			
Cert. bij *Osij Legt.* 4			
Uitgest. 3 pct. Sch.	21⅝	21¾	21⅛
Cert. Hope. Lond. 5	49¼	49 9/16	
NAPELS.			
Certificat *L. e B.* 5			
Dito *Falc et C.* . . 5			
Leen. Lond. *R.* . . 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 179⅜ . 5	104¼		
Dito dito 18⅜ . 5	104¼		
Cert. dito. 18⅛ . 5	99¾	99⅞	
Obl. te Londen . . 5			
Certif. te Hamb. . 5			
Inschr. Rusig. . . 6	70¾	70½	70½
Certificat. dito . . 6	71		
POLEN.			
Aand. Leen. fl. 500			

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
PRUISSEN. pCt.			
Aand. loot. R. 50 .			114⅛
N. te Londen 1830 4	101	101¼	101⅛
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100 . .			
Dito dito - 250 . 4			
Metaliek. 5	99⅞		
Dito Lond. gen. . 5			
Dito			
Wyen. B. *Collato* 5			
Idem 4	92¾		
Cert. Stads-L. dito 2½			
Wyen. Bijvoeg. . . 3			
N. Weenst aandeel.	731		
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild.* . . 5	88⅜		

Koers van het Geld. Beleen. 2½ en Prol. 2¾ pCt.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gebr. *LANGENHUYSEN*, Drukkers en Uitgevers.